

Maarif Modelde Taktiksel Oyun Modelinin Uygulanabilirliği: Bir Eylem Araştırması

Esin DEMİRBAŞ KERİM¹, İbrahim CİCİOĞLU², Ayşe Feray ÖZBAL³

¹Kastamonu Şehit Mehmet Yılmaz İmam Hatip Ortaokulu. <https://orcid.org/0000-0002-8900-2939>

²Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi. <https://orcid.org/0000-0001-2345-6789>

³Kastamonu Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi. <https://orcid.org/0000-0002-2541-5988>

To cite this article/ Atıf için:

Kerim, D. E., Cicioğlu, H. İ., & Özbal, A. F. (2026). Maarif modelde taktiksel oyun modelinin uygulanabilirliği: Bir eylem araştırması. *Uluslararası Bozok Spor Bilimleri Dergisi*, 7(2), 1-13.

Özet

Bu araştırma; Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programının 2025-2026 yılında yenilenmesiyle, öğretim programında yer alan taktiksel oyun modelinin uygulanabilirliğini araştırmaktadır. Araştırmanın katılımcıları ortaokul 5 ve 6. sınıf düzeyinde öğrenim gören 241 öğrencidir. Bu öğrenciler imam hatip ortaokulu türü okulda eğitim görmektedirler. Araştırma 6 hafta boyunca, beden eğitimi ve spor dersinde, taktiksel oyun modelinin yer aldığı temalarda uygulanmıştır. Uygulamada yedi kiremit, topu birlikte taşı, yakartop, hentbola uyarlanmış oyunlardan on pas ve kalede kim var, duba vurmaca, hazine taşıma oyunlarıdır. Veri toplama araçları, öğrencilerin ders sonu yansımaları ve öğretmenin alan notlarıdır. Araştırma nitel desenlerden eylem araştırması ile desenlenmiştir. Katılımcı eylem araştırmasında Riel'in eylem araştırması döngüsü kullanılmıştır. Araştırma bulguları beş ayrı başlıkta incelenmiştir. Bunlar; derse katılım ile ilgili bulgular, taktiksel oyun modeline ilişkin bulgular, farklı okul türleri ve ders süresinin yeterliliği ile ilgili bulgular, taktiksel oyun modelinin maarif model genel amaçlarına ve beden eğitimi öğretim programına amaçlarına uygunluğu ile ilgili bulgulardır. Maarif modelde beden eğitimi ve spor öğretim programında yer alan taktiksel oyun modelinin derse katılımı artırdığı, taktiksel oyun modelinin uygulanabildiği, farklı okul türlerinde ders saati farklılıklarına göre düzenlemelere ihtiyaç olduğu, farklı imkanları olan okullara göre düzenleme imkânı tanınması gerektiği, modelin maarif model genel amaçları, beden eğitimi ve spor dersi öğretim programına uygun ilerlediği bulgularına rastlanmıştır.

Anahtar kelimeler: Beden Eğitimi ve Spor, Eylem Araştırması, Maarif Model, Taktiksel Oyun Modeli

Feasibility of Applying Tactical Game Model in The Century of Türkiye Education Model: An Action Research

Abstract

This study investigates the feasibility of the tactical game model included in the The Century of Türkiye Education Model Physical Education and Sport Curriculum, following its revision for the 2025–2026 academic year. The participants in the study were 241 pupils in Years 5 and 6 of secondary school. These pupils are enrolled in an Imam Hatip secondary school. The study was conducted over a period of six weeks during physical education and sport lessons, focusing on themes incorporating the tactical game model. The activities included seven-a-side, carrying the ball together, dodgeball, and handball-adapted games such as ‘ten passes’ and ‘who’s in the goal’, as well as ‘hitting the cone’ and ‘treasure transport’ games. Data collection tools comprised students’ post-lesson reflections and the teacher’s field notes. The study was designed as an action research project within the qualitative research framework. Riel’s action research cycle was employed in the participatory action research. The research findings were examined under five separate headings. These are: findings regarding participation in lessons, findings regarding the tactical game model, findings regarding different school types and the adequacy of lesson duration, and findings regarding the suitability of the tactical game model to the general objectives of the Maarif model and the objectives of the physical education curriculum. The findings indicate that the tactical game model included in the physical education and sport curriculum within the educational model increases class participation; that the tactical game model is feasible to

implement; that adjustments are required in different school types according to variations in lesson duration; that schools with different resources should be afforded the opportunity for such adjustments; and that the model aligns with the general objectives of the educational model and the physical education and sport curriculum.

Keywords: Physical Education and Sports, Action Research, The Century Of Türkiye Education Model, Tactical Game Model

GİRİŞ

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, Türk eğitim sisteminde bilginin yanı sıra beceri, değer ve tutumları merkeze alan "bütüncül bir yaklaşım" sergilemektedir (Milli Eğitim Bakanlığı, 2025). Bütüncül eğitim yaklaşımı, öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor gelişimlerini birlikte ele alan çağdaş bir eğitim anlayışıyla da örtüşmektedir. (UNESCO, 2021). Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli bu anlayışı benimseyerek beceri, değer ve eğilimleri bütüncül biçimde ele almaktadır. Modelde yer alan kavramsal beceriler, eğilimler, fiziksel beceriler tüm dersler için ortaktır, alan becerileri ise ders alanına özgü beceriler içermektedir (MEB, 2025). Bu yaklaşım, UNESCO tarafından geliştirilen Kaliteli Beden Eğitimi (Quality Physical Education- QPE) anlayışı ile de örtüşmektedir. UNESCO ve Loughborough Üniversitesi kaliteli beden eğitiminin yalnızca fiziksel uygunluğu geliştirmeyi değil, yaşam boyu fiziksel aktivite alışkanlığı kazandırmayı, karar verme, iş birliği, problem çözme ve sosyal-duygusal becerileri geliştirmeyi amaçlayan bütüncül bir eğitim alanı olduğunu vurgulamaktadır (UNESCO ve Loughborough Üniversitesi, 2024). Beden eğitimi ve spor dersi maarif modelde sadece fiziksel gelişim değil; sosyal-duygusal öğrenme ve erdemli insan profili oluşturma noktasında stratejik bir role sahiptir (Kirk, 2010). 2025-2026 eğitim öğretim yılında, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ile beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı güncellenmiş, ortaokul düzeyinde 5 ve 6. sınıflarda maarif model uygulanmaya başlanmıştır. Beceri yelpazesi, kapsayıcılık ve sarmal yapı ile desenlenen öğretim programında, önceki programlardan farklı olarak 1 yıllık program yer almaktadır. Günümüzde pedagojik bir yenilik olarak taktik yapının öğretilmesi gereken “oyun merkezli yaklaşım” (Hunük, 2023) maarif modelinin de temelini oluşturmaktadır. Maarif modelde öğretim programı temalara ayrılmıştır, 5 ve 6. Sınıf düzeyinde her bir öğretim yılında 5 tema bulunmaktadır (MEB, 2025). Öğretim modelinin tüm dersler için geçerli ortak alanında “oyunseverlik” eğilimi öğrenme süreçlerinde oyunun kullanılmasını işaret etmektedir (MEB, 2025). Beden eğitimi ve spor dersi; ortaöğretim temalarında 5, 6 ve 7. sınıf düzeyinde oyun içeren temalar, işbirlikli oyunlar, hayalimdeki oyun, hedef oyunları, kültürel birikimlerimiz ve oyun, hücum oyunları, file ve duvar oyunlarıdır. Fiziksel becerilerin, değerlerin, farklı spor branşlarının oyunlarla öğretilmesini temel alan programda ‘TGfU’ diğer adıyla oyunu anlayarak öğretim/taktiksel oyun modeli temelli yaklaşım öne çıkmaktadır. Taktiksel oyun modeli, öğrencilerin yalnızca teknik becerilerini değil, oyunun mantığını anlamalarını, doğru zamanda doğru karar vermelerini ve taktiksel farkındalık kazanmalarını da amaçlar (Mitchell, Oslin ve Griffin, 2013). Taktiksel oyun modeli geleneksel beceri odaklı yaklaşımların aksine, öğrencinin taktiksel problemi anlayarak yeni stratejiler geliştirmesini sağlar. Bu sırada beceriyi uyarlanmış oyunlar içinde öğretmeyi hedefleyen, öğrencinin neyi nasıl yaptığını ortaya koymasını temel alan bir modeldir. (Güneş, Mirzeoğlu, Göveli ve Tulay, 2019; MEB, 2025; Richard, 2013). Piaget’e göre soyut düşünme becerilerinin gelişimi evresi 11 yaş ve sonrası gerçekleşmektedir (Piaget, 1972), Taktiksel probleme, oyunun mantığını anlama, yeni stratejiler geliştirme gibi soyut düşünme becerileri içeren zihinsel beceriler ile ulaşılır. (Bunker ve Thorpe, 1982). Soyut düşünme becerilerinin kullanılabileceği 11 yaş ve sonrası dönem, Türkiye’de 5. sınıf düzeyi yaş grubu öğrencilerdir.

Öğrencilerin taktiksel beceri ve oyun performansında başarılı olabilmesi için sadece teknik beceri yeterli değildir, oyunun yapısı ve mantığını kavraması gereklidir (Rink, 2010).

Öğrencilerin oyunun mantığını ve yapısını kavrayabilmesi için basitleştirilmiş oyunlarla derse başlanır. Basitleştirilmiş oyunlarla sunulan ders, oyun farkındallığı, taktiksel farkındalık, karar verme, beceri uygulama, katılım ve performans gibi farklı alanları içeren oyunlarla eğlenceli hale gelir. (Bunker and Thorpe, 1982; Alagül, 2011). Oyun formu, oyunun istendik taktiksel probleme uyarlanmış halini, taktiksel farkındalık oyun içinde sorularla taktiksel probleme ulaşmayı, beceri geliştirme, oyun içinde beceri gelişimi için yapılan etkinlikleri, oyun uygulaması ise oyunun beceri ile tekrar oynanmasını ifade etmektedir (Metzler, 2005, Griffin ve Buttler, 2005). Maarif modelde yer alan oyun temalarında tasarlanan oyunlarda taktiksel oyun modelinin uygulanması tavsiye edilmektedir (MEB, 2025). Bu çalışmanın amacı taktiksel oyun modelinin 5 ve 6. sınıflarda uygulanabilirliğini araştırmaktır. Uygulamada karşılaşılan zorluklar, sağlanan faydalar, öğrencilerin ve öğretmenin maarif modelde taktiksel oyun modeli ile ilgili görüşleri incelenerek daha iyi öğrenme ortamına ulaşmak amaçlanmıştır. Bu çalışma, taktiksel oyun modelinin 5. ve 6. sınıf beden eğitimi derslerinde uygulanabilirliğine ilişkin alanyazındaki sınırlı bilgiyi geliştirmeyi amaçlamaktadır. Özellikle maarif model kapsamında öğrencilerin ve öğretmenin deneyimlerini ortaya koyarak uygulamada karşılaşılan sorunlar, sağlanan faydalar ve öğrenme ortamına etkiler hakkında kapsamlı veri sunacaktır. Böylece çalışma, taktiksel oyun modelinin ortaokul düzeyindeki kullanımına yönelik uygulamaya dönük rehberlik sağlayacak ve öğretim programlarının geliştirilmesine katkıda bulunacaktır. Maarif model beden eğitimi programının uygulamaya 2025-2026 öğretim yılında girmiş olmasından alanyazında çalışmalar kısıtlıdır, uygulama pratikleri ve maarif model beden eğitimi ve spor öğretim program bileşenleri ile çalışılmıştır.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Araştırma nitel desenlerden eylem araştırması ile desenlenmiştir. Araştırmacının her döngü sonunda uygulamalarını değerlendirerek yeni bir eylem planı oluşturduğu Riel'in eylem araştırması döngüsü kullanılmıştır (Mills, 2018). Katılımcılar, Kastamonu ili Merkez ilçesinde bulunan Şehit Mehmet Yılmaz İmam Hatip Ortaokulu'nun 5. ve 6. sınıf öğrencileridir. Araştırmaya 6 hafta boyunca 241 öğrenci ve 1 beden eğitimi ve spor öğretmeni katılmıştır. Beden eğitimi ve spor dersi 5. sınıflarda 2 ders saati ve 6. sınıflarda beden eğitimi ve spor dersi 1 ders saatidir. Veriler beden eğitimi ve spor dersinde, öğrenmenin alan notları, öğrencilerin ders yansıması formu ile toplanmıştır. Toplanan veriler ders sonrasında okunarak önceden belirlenmiş kodlara göre sınıflandırılmıştır. Maarif modelde taktiksel oyun modelinin, derse katılıma isteklilik, taktiksel oyun modeli uygulamaları, modelin maarif model beden eğitimi ve spor dersi programı ile uyumluluğu, farklı okul türlerine uyumluluğu ile okul imkanlarının farklılığına uygunluğu beş başlık altında incelenmiştir. Öğretmenin alan notları ve öğrencilerin ders yansımalarındaki görüşleri incelenerek başlıklar oluşturulmuştur.

Çalışma Grubu

Katılımcılar, Kastamonu ili Merkez ilçede bulunan Şehit Mehmet Yılmaz İmam Hatip Ortaokulu 5 ve 6. sınıf öğrencileridir. Araştırmaya 6 hafta boyunca 241 öğrenci ve 1 beden eğitimi ve spor öğretmeni katılmıştır. Katılımcılar 5. sınıflarda 2, 6. sınıflarda 1 ders saati beden eğitimi ve spor dersindeki uygulamalar ile araştırmaya katılmışlardır. Katılımcılardan 135 öğrenci 5. sınıf, 106 öğrenci 6. sınıf düzeyinde öğrenim görmektedir. Katılımcılar 119

erkek, 122 kız öğrenciden oluşmaktadır. 5. Sınıf düzeyinde 67 erkek, 68 kız katılımcı öğrenci bulunurken, 6. Sınıf düzeyinde 52 erkek, 54 kız katılımcı öğrenci bulunmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Veriler beden eğitimi ve spor dersinde, öğrenmenin alan notları, öğrencilerin ders yansıması formu ile toplanmıştır. Toplanan veriler ders sonrasında okunarak önceden belirlenmiş kodlara göre sınıflandırılmıştır. Maarif modelinde taktiksel oyun modelinin derse katılıma istekliliği, taktiksel oyun modeli uygulamaları, modelin Maarif Modeli beden eğitimi ve spor dersi programı ile uyumluluğu, farklı okul türlerine uyumluluğu ile okul imkânlarının farklılığına uygunluğu beş başlık altında incelenmiştir. Öğretmenin alan notları ve öğrencilerin ders yansımalarındaki görüşleri incelenerek başlıklar oluşturulmuştur.

Araştırmada 5. sınıf düzeyinde BES.5.2 İşbirlikli Oyunlar, BES.5.3. Hayalimdeki Oyun, 6. sınıf düzeyinde ise BES.6.4. Kültürel Birikimlerimiz ve Oyun, BES.6.5 Hücum Oyunları temalarında uygulama yapılmıştır. Bu temalara uygun olarak 7 kiremit, topu birlikte taşı, yakartop, hentbola uyarlanmış oyunlar, duba vurmaca, hazine taşıma oyunları planlanmış, öğretim programına uygun olarak tasarlanan oyunlar programın hedeflediği zaman diliminde oynanmıştır.

Verilerin Analizi

Veriler her ders sonunda okunarak, Riel'in eylem araştırması döngüsü ile ders planı yenilenmiştir. Öğretim programı temalarına uygun olarak hazırlanan oyunlar sonunda elde edilen veriler beş başlık altında sınıflandırılarak incelenmiştir. Araştırmada elde edilen veriler, içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Öğretmenin alan notları ile öğrencilerin ders yansıma formları her ders sonunda araştırmacı tarafından okunmuş ve tekrar eden ifadeler belirlenmiştir. İlk aşamada anlamlı ifadeler kodlanmış, benzer kodlar bir araya getirilerek kategoriler oluşturulmuş, ardından araştırmanın amacı doğrultusunda temalar geliştirilmiştir. Kodlama sürecinde veriler birkaç kez gözden geçirilmiş, kod ve temalar sürekli karşılaştırılarak gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Sonuç olarak veriler; derse katılım istekliliği, taktiksel oyun modeli uygulamaları, modelin Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı ile uyumluluğu, farklı okul türlerine uygulanabilirliği ve okul imkânlarına uygunluğu olmak üzere beş tema altında analiz edilmiştir.

BULGULAR

Bulgular, Kastamonu ilinde bulunan bir imam hatip ortaokulunda 5. ve 6. sınıf düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin, katılımcı olarak veli izni bulunanların ders sonu yansımaları ve öğretmenin alan notlarından elde edilmiştir. 6 hafta boyunca ders yansımaları ve öğretmenin alan notlarının incelenmesi sonucunda Maxqda programında çevrimiçi olarak kelime bulutu oluşturulmuş, Şekil 1 olarak gösterilmiştir.

Şekil 1. Öğrenci yansımaları ve öğretmenin alan notları için kelime bulutu

Şekil 1 incelendiğinde, taktiksel problem, pas, heyecan, eğlence, hızlı koşu, boşluğa kaçma, süre, katılım, geleneksel oyun kelimelerinin en vurgulandığı anlaşılmaktadır.

Şekil 2. Uyarlanan oyuna ilişkin kelime bulutu

Şekil 2 incelendiğinde ‘‘süre azlığı’’ ifadesinin okul türünde ders saatinin az olması ile ilgili olumsuz görüş olduğu anlaşılmaktadır. ‘‘Heyecan’’ ve ‘‘eğlence’’ kelimeleri ise öğrencilerin oyunları heyecanlı bulmaları ve eğlenmeleri ile ilgili katılımı artıran etken olarak değerlendirilmiştir. ‘‘Karar verme’’ ise öğrencilerin oyun için uyguladıkları taktik toplantılarının, oyun sırasında verdikleri kararların yansımada yer almasından olumlu çıktı olarak değerlendirilmiştir. ‘‘İşbirliği’’ oyun içinde beraber hareket etme ve genel tema adı olarak değerlendirilir, ‘‘taktiksel problem’’ her oyunda çözmeye çalışılan problem olarak anılır. Kelime bulutu görsel destek amacıyla kullanılmıştır.

Derse katılım ile ilgili bulgular

Öğretmen alan notlarında 5. Haftada bulunan notta ‘‘Öğrenciler dersin başındaki mini oyunda

ve ana oyunda çok eğlendiler. Oyun öğrencilerin yaş ve gelişim düzeyine göre tasarlandığından oyunu oynamak istediler. İlk haftalarda oyunun taktiksel problemini ifade etmede sorunlar yaşadılar. Oyunu ne amaçla oynadık ne yapmaya çalıştık, hangi sorunu çözmeye çalıştık gibi farklı sorularla taktiksel problemin kavranması için yardım ettim. Sonraki derslerimizde “Taktiksel problem neydi?” sorusuna yanıt verdiler, bu yanıtlar bazen doğru, bazen yakın cevap, nadiren de uzak cevaplar oldu. Ancak taktiksel problemin neyi ifade ettiğini artık biliyorlardı. Okulumuzda sınıflar 15-20 öğrenciden oluşmaktadır. Malzeme bakımından her öğrenciye top düşmektedir. Hentbol branşına ait softball olarak ifade edilen çocuk toplarından, 0 ve 1 numara toplardan fazlaca bulunmakta, oyunları kurgularken spor dalı gözetmeksizin bu toplardan faydalanmaktayım. Ders aracı çocukların gelişim düzeyine hitap ettiğinden, öğrenciler derse katılmaya istekliydiler. Yeterli top, ders aracı, yelekler olduğundan oyunları çok çeşitli kurgulayabildim.” ifadelerine yer vermiştir. Öğretmenin bu ifadesinden öğrencilerin taktiksel oyun modelinde kendilerinden bekleneni anlamaları gerektiği, anladıklarında derse ve oyuna katılıma istekli oldukları sonucuna ulaşılmaktadır.

Öğrencilerin ders sonu yansımasında 6332 kodlu öğrencinin “ Oyunu çoğu kişi başta oynamak istemedi, fakat oyunu oynamayınca çok eğlendik, yeniden oynamak istedik.” Yansıma incelenip neden başta oyunu istemedikleri sorulduğunda aynı öğrencinin “Öğretmenim biz serbest oynamak istiyorduk ama bu oyunu çok sevdik.” dediği notu alınmıştır. “ Oyunu orta derece sevdim, çünkü ben koşmayı sevmem ama taşları dizmeyi sevdim. Eğlenceliydi.” yansımasını yazan 6350 kodlu öğrencinin yansımasından, farklı becerileri içeren oyunların katılıma istekli olmayı artırdığı bulgusuna rastlanmıştır. Bu da taktiksel oyun modelindeki uyarlanabilir oyunların derse katılımı artırdığını göstermektedir. Öğrencilerin kurallı oyunlarda, sorulan sorular, anlamaya çalışmak ve kaybetme korkusu ile baş etmektense kolay olan serbest oyunu tercih etmelerinin anlaşılabilir olduğu, kurallı ve seviyeye uygun oyunlar tasarlanmanın öğrencileri derse katılıma istekli hale getirdiği bulgusuna rastlanmıştır. 5112 kodlu öğrencinin “Önce kolaydı ama sonra zorlaşmaya başladı. Biraz kargaşa oldu.” ve 5811 kodlu öğrencinin “Bir arkadaşım oynamak istemedi ama ben istedim, o yüzden o da oynadı ama biraz zor oldu. Kafamda topu taşımayı çok sevdim” ifadesinden oyunların zorlaşarak ilerlediği, zorlaşma sırasında da eğlenceli olduğu katılıma istekli olmada faydalı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

2.haftadaki öğretmenin alan notlarında “Geleneksel ya da spor dalına ait oyunlarda öğretmen olarak dikkat etmem gereken, oyunun uyarlanması ve öğrencilerin farklı ilgi, yetenek ve becerilerine göre tasarlanması. Oyunda sadece tek bir beceriye değil, farklı becerilere yönelik; düşünmeye ve strateji kurmaya yönelik etkinlikler olmalı. Koşma, paslaşma, topu tutma, oyun alanını izleme, yakalama, strateji değişikliğine gitme, diğer oyuncuların stratejilerini anlama gibi farklı öğrenci yeteneklerine hitap eden oyunların, taktiksel oyun modeline uygundur ve sınıflarda katılımı ve eğlenceyi artırmaktadır.” ifadesi bulunmaktadır. Bu ifadeye göre taktiksel oyun modeli, uyarlamaya uygun bir yapıdadır, oyunu sınıfın ve öğrencinin ihtiyacına göre çeşitlendirmenin katılıma isteği artıracağı sonucuna ulaşılmıştır. Taktiksel oyun modeli derse katılımı artırmaktadır; ancak bu durum, oyunun iyi tasarlanmasıyla mümkündür. Oyunun öğrenci seviyesine uygun olması, eğlenceli öğeler barındırması, yeterli ders aracı bulunması, farklı yetenek ve ihtiyaçtaki öğrencilere hitap etmesi önemlidir.

Taktiksel oyun modeline ilişkin bulgular

Oyunun mantığını, hangi beceriyi nasıl ve ne zaman yapması gerektiği konularında öğrenciye karar verme alanı tanıyan taktiksel oyun modeli uygulamasına dair bulgular farklı oyunlarla analiz edilmiştir. Öğrencilerin yansımalarında taktiksel problem sorusunun her zaman soru formatında olmadığı görülmüştür. 4. Haftadaki *“Paslaşarak topu karşı kaleye nasıl ulaştırırım?”* taktiksel problem sorusunu yansımaya 617 kodlu öğrenci *“Paslaşarak topu kaleye götürme.”* ifadesini yazmıştır. Aynı öğrenci *“Arkadaşımdan topu almak için neler yaparım?”* ifadesini yansımaya yazmış, soru şeklinde olsun olmasın oyunun mantığını ve amacını kavradığını ifade etmiştir. Öğretmenin alan notlarında 1. Haftada taktiksel problem yansıtmada öğrencilerin zorluk yaşadığı ifade edilmiş, 5. Haftada *“Öğrenciler taktiksel problem ifade etmekte zorlanmıyorlar.”* ifadesine yer verilmiştir. 5. Haftada oynanan hentbol temel atışına uyarlanmış 7 kiremit oyununda 6332 kodlu öğrenci oyuna dair tüm taktiksel soruları yazmıştır. *“Kiremitleri nasıl vururuz?”*, *“Rakip takımdakileri nasıl vururuz?”* *“Kiremitleri nasıl çabuk dizeriz?”* sorularının yanıtlarını da vererek oyunun mantığını ve stratejisini kavradığını göstermiştir. 6350 kodlu öğrenci aynı oyun için *“Karşı takıma vurulmadan taşları nasıl dizerim?”* taktiksel problem sorusunu yansımaya yazarak oyunda uyguladığı taktiklerden notlar yazmıştır. 6350, 6332, 6390, 6341, 6399, 6323, 6363, 6328 kodlu öğrencilerin yansımalarına saklanmak, tek eli kaldırıp topu atarak vurmaya çalışmak, taşları dizerken dengeye dikkat etmek, taş dizimi sırasında vurulmamak için bir kişiyi gözcü seçmek, vurma sırasında oyuncuları farklı yerlere dağıtarak topu paslaşmayla kısa sürede taşımak ifadelerini yazmaları da oyunun genel mantığının kavrandığını, farklı stratejiler belirlendiğini ortaya koymaktadır. Öğretmenin alan notlarında 4. Haftada yer alan ifadeye göre haftalar ilerledikçe öğrencilerin taktiksel oyun modelinin farkındalığını kazandığı, hemen taktiksel soruyu düşünmeye başladıkları yazılmıştır. Öğrenciler ise haftalar ilerledikçe taktiksel problemi daha belirgin yazmıştır. Öğrencilerin alan notları incelendiğinde, her oyun için *“eğlenceli”*, *“eğlendim”*, *“heyecanlı”* yorumları da yazılmıştır. Öğretmenin alan notları ve öğrenci yansımaları taktiksel oyun modeli farkındalığının oluştuğu, derse katılımın arttığı bilgilerine ulaşılmaktadır.

Farklı okul türleri ve ders süresinin yeterliliği ile ilgili bulgular

Araştırma imam hatip ortaokulu türünde bir okulda yapılmıştır. Maarif model beden eğitimi ve spor dersi, öğretim programında 2 ders saati olarak planlanmıştır. Ancak imam hatip ortaokulu türünde beden eğitimi ve spor dersi 5. Sınıflarda 2 ders saati, 6,7 ve 8. sınıflarda 1 ders saatidir. Bu durum tüm temaların ve öğrenme süreçlerinin planlamasında güçlüklerle karşılaşmaktadır. Bunun sebebi maarif model beden eğitimi programındaki temaların ve öğrenme süreçlerinin 2 ders saati üzerinden planlanmasıdır. Temaların kısaltılması, tema süresinin yarıya indirilmesi gibi farklı çözümler aranmaktadır. Öğrencilerin ders yansımaları incelendiğinde, oyunu daha çok oynamak istemekle ilgili olan yansımalar dışında, ders saatinin 1 saat olduğu 6. sınıflarda sürenin yetersizliği ile ilgili yansımalar bulunmaktadır. *“Ders 1 saatti, yetmedi.”*, *“Bana sıra bir kere geldi sadece zil çaldı.”*, *“Süre çok azdı hemen zil çaldı.”*, *“Çok oynayamadık, zil çaldı.”* yansımalarının haftada 1 ders saati ile uyarlanmış oyunlara yeterince zaman kalmadığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Taktiksel oyun modelinde uyarlanmış mini oyun, beceri çalışması ve taktiksel oyun

döngüsünün en az 2 ders saatine yayılması beklenmektedir. Öğrencilere oyun için daha çok sıra gelmesi, oyunun durdurularak taktiksel problem ile ilgili soru cevap etkinliklerinin yapılması için zaman gereklidir. Öğretmen 2. Hafta alan notunda *“6. Sınıflarda ders saati 1 saat olduğu için oyunun süresi çok az oldu, çünkü taktiksel oyun modeli sohbetine de yer kalması, ders yansımaya zaman kalması gerektiği için süre daha da azaldı. Spor salonumuz olmadığından teneffüste de bunu yapmamız mümkün değil. Spor salonumuz olsa teneffüste buna devam ettirebilirdik. Ders saatimiz haftada sadece 40 dakika olduğundan, önceden malzemeleri ayarlamaya rağmen maalesef oyunu çok az oynayabilirdik.”* ifadelerini yazmıştır. Bu ifadelerden, maarif modelde taktiksel oyun modeli için 1 ders saati sürenin yetersiz olduğu bulgusuna rastlanmıştır. Aynı zamanda maarif model öğretim programı incelendiğinde, farklı okul türlerine göre çeşitlendirme ya da nasıl uygulanacağı hakkında ifadelerle rastlanmamıştır.

Taktiksel oyun modelinin maarif model genel amaçlarına ve beden eğitimi öğretim programına amaçlarına uygunluğu ile ilgili bulgular

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli öğretim programları ortak metni incelendiğinde, yetkin ve erdemli insan modeli yetiştirme ortak amacı, beceriler çerçevesi, erdem değer eylem çerçevesi, bütüncül eğitim yaklaşımı genel amaçları öne çıkmaktadır (MEB, 2024). Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı incelendiğinde akademik yılın temalara bölündüğü, temaların da genel amaçlara uygun şekilde tasarlandığı görülmektedir. Temalar arasında iş birlikli oyunlar, hayalindeki oyun, hedef oyunları, kültürel birikimlerimiz ve oyun, hücum oyunları, file ve duvar oyunları gibi oyun temaları öne çıkmaktadır (MEB, 2025). Oyun temalarının genel kabulleri içinde taktik ve strateji uygulama, problem durumuna ilişkin çözümler yer almaktadır. Bu kavramlar, doğrudan taktiksel oyun modelinin ana amaçlarını işaret etmektedir. Taktiksel oyun modelindeki oyunlar, belirlenmiş bir probleme yönelik tasarlanmıştır, bu tasarım maarif modelin genel amaçlarından olan bütüncül çerçeve ile uyumludur. Öğrencilerin yazdığı cümleler incelendiğinde *“Arkadaşıma taktiği söyledim.”*, *“Beraber oynadık.”*, *“Hiç boş kalmadım hep oynadım.”* *“Arkadaşıma yardım ettim.”*, *“Takım halinde beraber yaptık.”*, *“Taktiği yanlış anladım, sonraki oyunda daha iyi oynadım.”*, *“Oyun başlamadan toplantı yaptık.”* ifadelerinin, eğitim programının karar verme, bütünleşik olma, işbirliği yapma, problem çözme alanlarına dair bulgulardır.

Okul imkanlarının farklılığına ilişkin bulgular

6 hafta süreyle beden eğitimi ve spor dersi içinde, Maarif Modeli oyun temalarında yapılan uygulamada, öğrencilerin yansıma kayıtları ve öğretmenin alan notlarına göre veriler işlenmiştir. Taktiksel oyun modelinde ders planına uygun olarak tasarlanan dersin, salonu olmayan okullarda karşılaştığı problemler yalnızca uygun olmayan hava koşulları değildir. Öğretmenin alan notlarına göre 3,4 ve 5. haftalarda ders saatinde oyun sırasında sorulması gereken taktiksel oyunlarla ilgili soruların, açık havada bağırıma rağmen duyulmaması, konuşma ve iletişimin yoğun olduğu bu modelde olumsuz bir okul özelliğidir. 5. Hafta alan notlarına göre *“ Bahçeye araç girmesi, yoldan ambulans geçmesi, başka sınıfların bahçeye çıkması gibi durumlarda öğrencilerin dikkati dağılıyor ve ders sohbeti konusunda sorunlar yaşanıyor.”* ifadesi bulunmaktadır. Sadece oyunun ve becerin değil, taktik, problem çözme strateji, ders sohbeti, yansıma gibi etkinlikleri içeren taktiksel oyun modeli uygulamalarında

bahçede çok fazla uyarının bulunması farklı okullarda uygulama zorluğuna dair bir bulgudur. Bahçeye giren bir araç, bahçede başka bir sınıfın ders ya da etkinlik yapması, taktiksel probleme dair konuşmalarda sesin dağılması öğrencilerin dikkatini dağıtan durumlardır. Taktiksel oyun modeli, ayrılmış alanlar ya da spor salonlarında daha etkili ve verimli olarak uygulanabilir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Alagül'e göre öğretmenler, geleneksel öğretim yöntemlerinden öğrenci merkezli yaklaşıma geçişte sınıf kontrolünün kaybedildiğini, öğrencilere daha çok bağırarak iletişim kurulabildiğini bu yüzden öğretmenlerin taktiksel oyun modelini uygulamakta zorlandıklarını ifade etmiştir (Alagül, 2015). Buna göre, öğretmenlerin taktiksel oyun modelinin uygulanması konusunda ön deneyimlerinin olmadığı, daha önce denemedikleri bir öğretim yöntemini bu çalışma ile uyguladıkları söylenebilir. Öğretmenlik mesleği her alanda deneyime dayalı bir meslektir ve öğretmenlik uygulamaları bu deneyimleri artırmak için yapılmaktadır. (MEB, 2021). Alagül'ün çalışmasında yer alan öğretmenlerin daha önce taktiksel oyun modeli ile ilgili uygulama deneyimi bulunmamaktadır. Bu çalışmada ise, uygulayıcı öğretmen yeni öğretim modelleri ile ilgili uygulamalar ve bilimsel yayınlar yapmış, öğrenci merkezli yaklaşımları sınıfında yıllardır kullanmaktadır. “Bu çalışmanın uygulamasına geçilmeden taktiksel oyun modeli farklı sınıflarda uygulanarak uygulama deneyimi kazanmayı amaçlayan öğretmen, araştırma uygulamasına geçtiğinde model ile ilgili uygulama zorluğu yaşamamıştır. Bu bakımdan değerlendirildiğinde taktiksel oyun modeli ve öğrenci merkezli yaklaşımların uygulama zorluğunun deneyimle bağlantılı olduğu söylenilebilir.

Öğretmenler mesleklerinin ilk yıllarında hizmet içi eğitimlere tabi tutularak farklı deneyimler kazanmaktadırlar. 2001-2023 yılları arasında planlanan eğitimler yayınlanmış, yıllık eğitimler de her yıl ayrıca yayınlanmaktadır. Bu eğitimler mahalli ve merkezi olarak ikiye ayrılmaktadır (MEB, 2026). 2025 yılı 28 Temmuz-1 Ağustos tarihleri arasında Erzurum Hizmet İçi Eğitim Enstitüsünde düzenlenen Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli beden eğitimi ve spor öğretim programı içeriğinde yer alan taktiksel oyun modeli anlatımının sadece eğitimi alan öğretmenlere yönelik bilgilendirme amaçlı ve uygulama yapılmadan anlatılmıştır (MEB, 2025). Bu eğitimi alan öğretmenler, illerinde eğitici olarak görevlendirilmiş, öğretim programının içerik ve işleyişini öğretim yılı başındaki seminer döneminde, ilde görev alan tüm öğretmenlere anlatmakla görevlendirilmişlerdir. Model temelli beden eğitimi 2013 yılında beden eğitimi öğretmenlerine tanıtılmış, beden eğitimi ve spor dersi öğretim programında uygulanması ise 2018 yılında tavsiye edilmiştir (İnce, 2013; MEB, 2018; Mirzeoğlu, 2018). Öğretmen yetiştiren yükseköğretim programlarında model temelli yaklaşımların ders olarak okutulması da 2018 yılında başlamış, YÖK öğretmen yetiştirme lisans programlarını yenilemiş ve özel öğretim yöntemleri, model temelli beden eğitimi, beden eğitiminde güncel modeller, beden eğitimi ve spor öğretim modelleri adları altında ders olarak okutulmaya başlamıştır (Yüksek Öğretim Kurumu, 2018). Model ile öğretimin ders müfredatında olmaması, derste öğretim yöntemleri içinde açıklanmaması, uygulama yapılmaması ile bu dönemden önce mezun olan beden eğitimi ve spor öğretmenleri, 2012 yılında yan alan ile sınıf öğretmenliğinden diplomasız alan değişikliği yapan sınıf

öğretmenliği mezunlarının görevde olması sebebiyle modeli tanımayan öğretmenler bulunmaktadır. Model temelli beden eğitimi, uygulayıcı öğretmenlerin sadece modeli tanmasıyla değil, öğretmenin modeli uygulama konusunda deneyim kazanmasıyla başarılı olur (Casey, 2014). Sürekli gelişim, öğretmen gelişimi, uygulama deneyimi için öğretmenlere uygulama desteği verilmesi modellerin başarıyla uygulanmasında önem taşımaktadır (Hastie ve Casey, 2014; Casey ve MacPhail, 2018). Öğretmenlerin maarif modelde taktiksel oyun modeli ile öğretim yapması için maarif modelde yer alan modellerin öğretiminin uygulamalı öğretildiği hizmet içi eğitimler düzenlenmelidir.

Maarif modelde temalar, beden eğitimi ve spor dersi için haftalık 2 ders saat üzerinden, her temada işlenecek ders saati farklı olarak belirtilmiştir. Tüm okulların aynı haftada aynı temada olması gerektiği hizmet içi eğitimlerde ifade edilmiş ve kılavuzda yer almıştır (MEB, 2025). Ortaokullarda beden eğitimi ve spor dersi 5,6,7,8. Sınıflarda 2 ders saati iken, imam hatip ortaokulu ders çizelgesinde 5. Sınıflarda 2 ders saati, 6,7 ve 8. Sınıflarda 1 ders saati olarak yer almaktadır (MEB, 2025). Ders saatlerinin 6, 7 ve 8. Sınıfta %50 oranında daha az olması, imam hatip ortaokullarında temaların nasıl işleneceği konusunda tereddütlerin oluşmasına sebep olmuştur. Bu araştırmada 6. Sınıflarda 1 ders saatinde taktiksel oyun modelinin uygulanmasında zorluklar yaşanmıştır. Bu bulgu, taktiksel oyun modelinin sorgulama, karar verme ve beceri uygulamalarını içeren döngüsel yapısı nedeniyle yeterli ders süresine ihtiyaç duyduğunu belirten Harvey ve Jarret (2014), Casey ve MacPhail (2018) ile Metzler'in (2021) tarafından belirtilen görüşleri desteklemektedir (Harvet ve Jarret, 2014; Casey ve MacPhail, 2018; Metzler, 2021). Taktiksel oyun modelinde uyarlanmış ilk oyun, beceri çalışması ve ana oyun yer almakta, oyunlar sırasında taktiksel farkındalığı artırmak için sorular sorulmaktadır. Oyunlar ve soru cevap kısmı için bir ders saati yetersiz kalmıştır. Maarif model beden eğitimi programının, farklı okul türlerindeki ders saatleri göz önüne alınarak yenilenmesi gerekmektedir.

Maarif model beden eğitimi ve spor dersi öğretim programında temaların sırasının programda verilen sıra ile işlenmesi gerekmektedir (MEB, 2025). Okulların salonlu olup olmaması, okulların coğrafi konumundan kaynaklanan iklim değişiklikleri sebebiyle bahçede işlenmeye uygun temaların sonbahar/ilkbahar dönemlerine alınması, sınıf, mini salon, koridor gibi iç mekanlarda işlenmeye uygun temaların da kış aylarına alınması daha faydalı olacaktır. Taktiksel oyun modeli ile ilişkili temaların bu hususa uygun olan ve olmayan zamanlarda konumlandırıldığı programda görülmektedir. Öğretim dönemi başında yapılacak planlamalarda zümre öğretmenler kurulu toplantılarında il, ilçe ve köy olarak tema yerlerinin değiştirilebilmesi ile ilgili kararlar alınabilmelidir. Temalarda yer değişikliği yapılabilmesi, taktiksel oyun modelinin uygulanabilirliğini artıracaktır. Casey ve MacPhail'e (2018) göre model temelli öğretimde öğretmenle, modeli öğrencilerin özelliklerine ve öğretim bağlamına uygun olarak uyarlayabilmelidirler (Casey ve MacPhail, 2018). Metzler (2021), öğretim modellerinin okulun fiziksel imkanları, öğrenci özellikleri ve öğretim programına göre esnek biçimde planlanmasının modelin uygulanmasında daha başarılı sonuçlar vereceğini belirtmiştir (Metzler, 2021). Bu görüşlere de dayanarak temaların yer değiştirebilmesinin faydalı olacağı söylenebilir.

Barba-Martin ve arkadaşlarına göre taktiksel oyun modeli, uyarlanmış oyunlar içerdiğinden farklı yaşlara uyarlanabilir ve uygulanabilir (Barba-Martin, Bores-Garcia, Hortigüela-Alcalá,

González-Calvo, 2020). Bu çalışmada uyarlanabilirlik ve uygulanabilirlik başarılı bir şekilde ortaya konmuştur. Yaş grubuna uygun yapılmış oyun uyarlamaları, işlenilen tema, spor branşı ya da oyuna iyi uyarlanmış etkinlikler sayesinde, modelin derste başarılı bir şekilde uygulanması mümkündür.

Bu araştırma tek bir okulda ve tek bir beden eğitimi ve spor öğretmeni ile yürütülmüştür. Gelecek araştırmalarda farklı sosyoekonomik düzeylere, okul türlerine ve coğrafi bölgelere sahip okullarda daha geniş örneklemelerle benzer çalışmalar yürütülmesi, bulguların aktarılabilirliğine katkı sağlayacaktır. Ayrıca, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında taktiksel oyun modelinin farklı spor dallarında (basketbol, voleybol, futbol vb.) uygulanabilirliği ile öğrencilerin bilişsel, duyuşsal, sosyal ve psikomotor gelişimleri üzerindeki etkilerinin karşılaştırmalı olarak incelenmesi önerilmektedir. Bunun yanında, hizmet öncesi ve hizmet içindeki beden eğitimi öğretmenlerinin taktiksel oyun modeli ile Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ne ilişkin bilgi, yeterlik ve uygulama deneyimlerini inceleyen nitel ve karma yöntemli araştırmaların alana önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir. Son olarak, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında farklı model temelli öğretim yaklaşımlarının (spor eğitim modeli, işbirlikli öğrenme, bireysel ve sosyal sorumluluk modeli vb.) uygulanabilirliğini karşılaştıran çalışmaların, beden eğitimi ve spor öğretim programının geliştirilmesine bilimsel katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

KAYNAKLAR

- Barba-Martín, R. A., Bores-García, D., Hortigüela-Alcalá, D., & González-Calvo, G. (2020). The Application of the Teaching Games for Understanding in Physical Education. Systematic Review of the Last Six Years. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(9), 3330. <https://doi.org/10.3390/ijerph17093330>
- Casey, A. (2014). Models-based practice: *Great white hope or white elephant?* *Physical Education and Sport Pedagogy*, 19(1), 18–34. <https://doi.org/10.1080/17408989.2012.726977>
- Casey, A., & MacPhail, A. (2018). *Adopting a models-based approach to teaching physical education*. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 23(3), 294–310. <https://doi.org/10.1080/17408989.2018.1429588>
- Bunker, D., & Thorpe, R. (1982). *A Model for the Teaching of Games in Secondary Schools*. *Bulletin of Physical Education*, 18, 5-8.
- Griffin, L.L., Butler, J.I., (2005). *Teaching Games for Understanding; Theory, Research and Practice*. Human kinetics.
- Güneş, B., Mirzeoğlu, A. D., Göveli, H., & Tulay, E. (2020). Taktik Oyun Yaklaşımıyla Yapılandırılmış Voleybol Eğitimi Sonrası Sporcuların Oyun Performanslarının Değerlendirilmesi. *Spor Bilimleri Dergisi*, 30(4), 177-189. <https://doi.org/10.17644/sbd.545459>
- Harvey, S., & Jarrett, K. (2014). A review of the game-centred approaches to teaching and coaching literature since 2006. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 19(3), 278–300. <https://doi.org/10.1080/17408989.2012.754005>
- Hastie, P. A., & Casey, A. (2014). *Fidelity in models-based practice research in sport pedagogy: A guide for future investigations*. *Journal of Teaching in Physical Education*, 33(3), 422–431. <https://doi.org/10.1123/jtpe.2013-0141>
- Hünük, D. (2023). *Beden eğitimi ve spor öğretim stratejileri, modelleri ve yöntemleri*. T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı. <https://yayinlar.gsb.gov.tr/Public/Files/ogrenim-stratejileri-1207.pdf>

- İnce, L.,Saraç, L., Kılıç, K., ve Demirhan, G. (2010). Eylem araştırması nedir? G. Erturan İlker, D. Hünük (Ed.) *Eylem araştırması: Beden eğitiminde araştıran öğretmen içinde*. Ankara: Pegem Akademi, 4.
- Kirk, D. (2010). *Physical education futures*. Routledge.
- Metzler, M. W. (2005). *Instructional models for physical education* (2nd ed.). Holcomb Hathaway.
- Metzler, M. W. (2021). *Instructional models for physical education* (4th ed.). Routledge.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2018). Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı. <https://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/2018120201950145-BEDEN%20EGITIMI%20VE%20SPOR%20OGRETIM%20PROGRAM%202018.pdf>
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2021). Uygulama öğrencilerinin Millî Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim öğretim kurumlarında yapacakları öğretmenlik uygulamasına ilişkin yönerge. <https://mevzuat.meb.gov.tr/dosyalar/1961.pdf>
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2025). Türkiye yüzyılı maarif modeli beden eğitimi ve spor dersi ortaokul öğretim programı eğitici eğitimi. Hizmet içi eğitim semineri, Erzurum.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2025). İmam Hatip Ortaokulları ders çizelgesi. https://dogm.meb.gov.tr/pdf/DersCizelgeleri/IHO_HDC_2025-103_KurulKarari_Uygulamali.pdf
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2025). Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Ortak Metni <https://tymm.meb.gov.tr/ortak-metin>
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2026). Merkezi hizmet içi eğitimler. <https://mebbis.meb.gov.tr>
- Mills, G. E. (2018). *Action research: A guide for the teacher researcher* (6th ed.).
- Mirzeoğlu, D. (Ed.). (2018). *Model temelli beden eğitimi*. Ankara: Spor Yayınevi.
- Mitchell, S. A., Oslin, J. L. & Griffin, L. L. (2013). *Teaching Sport Concepts and Skills: A Tactical Games Approach*. Human Kinethics.
- Alagül, Ö. (2015). Taktiksel Oyun Modelinin Beden Eğitimi Derslerinde Öğrenci Performansına Etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Piaget, J. (1972). *Psychology and Epistemology. Towards a Theory of Knowledge*. Westminster: Penguin Books.
- Light, R. (2013). *Game Sense: Pedagogy for Performance, Participation and Enjoyment*. Routledge.
- Rink, J. E. (2010). *Teaching physical education for learning* (6th ed.). McGraw-Hill.
- UNESCO. (2021). Reimagining our futures together: A new social contract for education. UNESCO. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000379707>
- UNESCO, & Loughborough University. (2024). The Global State of Play: Report and Recommendations on Quality Physical Education. UNESCO. <https://doi.org/10.54678/GSKR767>
- Yüksek Öğretim Kurumu. (2018). Beden eğitimi ve spor öğretmenliği lisans programı ders çizelgesi. <https://egitim.yok.gov.tr/documentFiles/175940346095.Beden%20E%C4%9Fitimi%20%C3%96%C4%9Fretmenli%C4%9Fi%20Lisans%20Program%C4%B1.pdf>